

Raadsvoorstel

Onderwerp: Normenkader en verbijzonderde interne controle 2025 en 2026	College van burgemeester en wethouders 4 november 2025	Zaaknummer 2025-075197
Portefeuillehouder Henk van Os	Commissie Samen leven 27 november 2025	Openbaar
Opsteller: Joost van der Waal	Gemeenteraad 11 december 2025	

Geadviseerd besluit

1. Het normenkader 2026 vast te stellen.
 2. Het gewijzigde normenkader 2025 vast te stellen.
 3. Kennis te nemen van het Controljaarplan VIC 2026.
-

Raadsvoorstel

Inleiding

Het college is verplicht de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Met de rechtmatigheidsverantwoording laat het college zien dat de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De accountant controleert of de rechtmatigheidsverantwoording van het college in de jaarrekening een getrouw beeld geeft.

Voor het bepalen van de rechtmatigheid gelden onderstaande drie criteria. Daarnaast worden in het control jaarplan kaders gesteld voor de processen die worden betrokken bij de financiële rechtmatigheid.

1. Begrotingscriterium

Dit gaat over begrotingsafwijkingen en de kaders in de Financiële verordening.

2. Voorwaardencriterium

Naleving van wet- en regelgeving met betrekking tot aanbestedingen, staatssteun, subsidies en verstrekkingen vooral binnen het sociaal domein vallen binnen dit criterium. Om te kunnen voldoen aan het 2e criterium wordt het normenkader opgesteld.

3. Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium

Ten aanzien van dit criterium is de beleidsnota Misbruik en oneigenlijk gebruik 2025 vastgesteld. Het opstellen van de frauderisico analyse is een uitwerking van het M&O beleid en behoort tot het domein van het college. De frauderisico analyse wordt na vaststelling door het college ter informatie aan de raad beschikbaar gesteld.

Met de verbijzonderde interne controle (VIC) toetsen we gedurende het jaar het (financieel) rechtmatig handelen binnen de organisatie. De VIC moet mede leiden tot het kunnen afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording door het college. Primair richt de VIC zich dan ook op de financieel meest omvangrijke processen. Dit wordt vastgelegd in het jaarplan. In de VIC rapportage over het eerste halfjaar ligt de focus van de controlewerkzaamheden en de daaruit voortvloeiende bevindingen voornamelijk op het Voorwaardencriterium en het rechtmatig handelen volgens wet- en regelgeving. Het uiteindelijke doel van de VIC is gedurende het jaar het (financieel) rechtmatig handelen binnen de organisatie vaststellen en bijdragen aan het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording door het college.

Beoogd effect

Kaders vast te stellen om door het college een rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen en de gemeenteraad te informeren over het jaarplan van de VIC voor 2026.

Relatie met beleidskaders

Het Controleprotocol, de Financiële verordening en Nota Misbruik en oneigenlijk gebruik.

Argumenten

1.1 Normenkader 2026

Het normenkader is een inventarisatie van de voor verantwoording relevante regelgeving. Door het vaststellen van het Normenkader 2026 is voor het college en de controlerend accountant duidelijk op welke wet- en regelgeving, waar financiële beheershandelingen uit voortvloeien, de rechtmatigheidsverantwoording betrekking heeft. De rechtmatigheidscontrole moet aantonen of de financiële beheershandelingen zoals de baten, lasten en balansmutaties, overeenkomstig geldende wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen. Het college verklaart bij de jaarrekening aan de hand van deze kaders of zij rechtmatig gehandeld heeft. Het normenkader moet actueel zijn en wordt aangepast in verband met nieuwe wet- en regelgeving en verordeningen en wordt daarom jaarlijks opnieuw voorgelegd.

2.1 Inkoop- en aanbestedingsbeleid niet in normenkader

In de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV wordt geadviseerd collegebesluiten niet in de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen tenzij de verantwoording hiervan verplicht is op

basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen. Inkopen en aanbestedingen die vallen onder de regels van Europese aanbestedingswet moeten wel betrokken worden bij het bepalen van de rechtmatigheid. Zij vallen onder het voorwaarden criterium. Het lokale inkoop- en aanbestedingsbeleid valt niet onder deze hogere regelgeving.

3.1 Control jaarplan VIC 2026

Met de vaststelling van het jaarplan legt het college vast welke processen zij minimaal toetst en betreft bij de verantwoording over de financiële rechtmatigheid. De bevindingen uit de VIC-rapportages worden betrokken bij het accountantsverslag van de jaarrekening. In het control jaarplan VIC 2026 staat hoe de VIC wordt vormgegeven en welke processen daarbij worden betrokken. In dit jaarplan zijn, financieel gezien, de meest materiële processen in de VIC opgenomen. De commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO), de commissie die richtinggevende notities uitbrengt met een nadruk op de hoe-vraag en de interpretatie van wet- en regelgeving, die raken aan de bedrijfsvoering en de accountantscontrole van decentrale overheden, geeft aan dat het college bevoegd is dit jaarplan vast te stellen. Het jaarplan wordt ter informatie aan de raad aangeboden.

Overleg gevoerd met

Accountant.

Kanttekeningen

1.1 Bepalen rechtmatigheid

Het Normenkader en de kaders uit de nota Misbruik en oneigenlijk gebruik dragen bij aan de invulling van het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium die gelden voor het bepalen van de rechtmatigheid. Voor de rechtmatigheidsverantwoording moet ook worden voldaan aan het begrotingscriterium. De kaders hiervoor zijn opgenomen in de Financiële verordening. Financiële onrechtmatigheid kan ook ontstaan op terreinen waarin de VIC niet voorziet. Financiële onrechtmatigheden die buiten de VIC worden geconstateerd worden wel betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Uitvoering/vervolgstappen

Bij het opzetten en inrichten van de processen in onze organisatie is nadrukkelijk aandacht voor de inrichting van de IC, VIC en rechtmatigheid.

Evaluatie/monitoring

Het Normenkader en het Control jaarplan VIC worden jaarlijks geactualiseerd. Over de bevindingen die volgen uit de VIC wordt tussentijds via de managementletter van de accountant gerapporteerd.

Financiën

Niet van toepassing.

Juridische zaken

Niet van toepassing.

Duurzaamheid en Ecologie

Niet van toepassing.

Inclusiviteitstoets

Niet van toepassing.

Communicatie/participatie na besluitvorming

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

mw. M. Kitselar

dhr. C.A. Oosterwijk

Bijlagen

1. Normenkader 2026 Ridderkerk.pdf
2. Overzicht normenkader 2025 aangepast.pdf
3. Control jaarplan VIC 2026 Ridderkerk.docx

CONCEPT RAADSBESLUIT

Onderwerp: Normenkader en verbijzonderde interne controle 2025 en 2026	Gemeenteraad: 11 december 2025	Zaaknummer:
	Commissie samen leven 27 november 2025	

De raad van de gemeente Ridderkerk,
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders op 4 november 2025,
gelet op

;

BESLUIT:

1. Het normenkader 2026 vast te stellen.
 2. Het gewijzigde normenkader 2025 vast te stellen.
 3. Kennis te nemen van het Controljaarplan VIC 2026.
-